

MESTNA OBČINA VELENJE

Titov trg 1
3320 Velenje

Velenje, dne 15.12.2011

POROČILO O IZVEDENIH AKTIVNOSTIH V PROJEKTU »VELENJE, STAROSTI PRIJAZNO MESTO«

Mestna občina Velenje namenja starejšim občankam in občanom posebno pozornost. Konec leta 2009 smo pristopili k projektu »Velenje, starosti prijazno mesto«, katerega cilj je izboljšanje življenja starejših občanov naše občine. Starosti prijazna mesta so projekt Svetovne zdravstvene organizacije pri OZN, v Sloveniji pa ga vodi Inštitut Antona Trstenjaka.

V projekt se je vključilo 65 občanov in občank, ki so ugledni, prepoznavni in aktivni občani Velenja.

Člani častnega seniorskega odbora so prejeli posebne knjižice, priročnike v katerih je literatura o starosti prijaznih mestih, navodila za uporabo tega priročnika, zakaj starosti prijazna mesta, značilnosti in 84 priporočil za starosti prijazna mesta ter opažanja in predlogi. V knjižico so lahko vpisovali svoja opažanja o Velenju in predloge za izboljšanje življenja v mestu. Po šestih mesecih smo jih povabili na skupne delavnice, kjer smo oblikovali predloge za izboljšanje življenja v mestu. Njihove predloge smo posredovali občinskim uradom pristojnim za posamezna področja, občinskim zavodom, Centru za socialno delo Velenje, Policijski postaja Velenje, Izletniku Celje, d.d., PE Velenje, Novi ljubljanski banki Velenje, Slovenskim železnice d.o.o., Železniški postaji Velenje, Upravni enoti Velenje, Lekarni Velenje, ki so nam na podlagi pobud in predlogov seniorskega odbora pripravili odgovore in roke za rešitev posameznih nalog.

Predloge seniorjev in odgovore odgovornih služb smo oblikovali v posebno gradivo, ki je nazorno prikazovalo:

- izvedene naloge,
- naloge v izvajanju,
- naloge, ki se bodo izvedle in
- naloge, ki niso v pristojnosti občine.

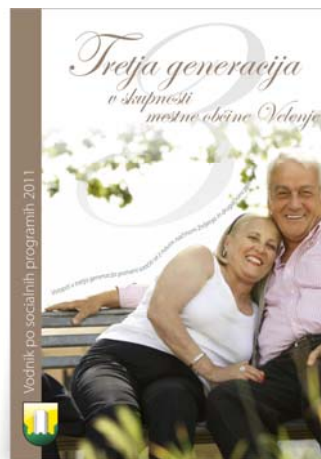
Gradivo je bilo posredovano vsem sodelujočim v projektu in javno objavljeno.

V času delovanja projekta smo za posamezna področja, ki so jih seniorji posebej izpostavili smo sklicali: mednarodni festival, konferenco, okroglo mizo, se pogovorili z odgovorno osebo ali izdali publikacijo.

1. Vodnik po socialnih programih 2011 - Tretja generacija v skupnosti mestne občine Velenje

Izdelali smo brošuro »Vodnik po socialnih programih« - Tretja generacija v skupnosti mestne občine Velenje. Vodnik zajema pregleden seznam vrste socialnih storitev in institucij ter predstavlja neke vrste vodnik z napotki starejši generaciji v skupnosti. Brošura je bila natisnjena v nakladi 5000 izvodov in smo jo razdelili starejšim občanom po krajevnih skupnostih in mestnih četrtih.

2. Plakat »Shema organizacij socialnega varstva«

Izdelali smo plakat »Shema organizacij socialnega varstva«, ki je razdeljen na štiri sklope:

- socialni programi (Mestna občina Velenje, Center za socialno delo Velenje, Dom za varstvo odraslih, Šaleška pokrajinska zveza društev upokojencev, Inštitut Integra, Univerza za III. življenjsko obdobje, Slovensko društvo Hospic, Društvo VID)
- informacije (o društvih upokojencev)
- kje lahko poiščem pomoč (Reševalna postaja, zdravstveni dom, bolnišnice, ambulante, policija, gasilska društva,..)
- s kom se lahko pogovorim (svetovanje preko telefona, spletno svetovanje, varne točke)

Namestili smo ga na različnih mestih, ki jih starejši najbolj pogosto obiskujejo (blagajna občine, Center za socialno delo, Dom za varstvo odraslih, Društva upokojencev,..)

3. Center za starejše

V septembru 2010 so stekle aktivnosti za odprtje Centra za starejše. Dnevni center za starejše je namenjen razvedrilu, druženju, povezovanju, socialnemu vključevanju, pa tudi dodatni pomoči pri skrbi zase. Program je sestavljen iz treh sklopov:

- osnovne storitve (druženje, pogovori, oskrba, delovna okupacija, bralna terapija, trening spomina, komunikacija, gibalne vaje, skrb za zdravje), dodatne storitve (osebna nega), socialna asistenca (k zdravniku, na banko, na pošto ipd.), svetovanje in skupina za samopomoč, priložnostne prireditve (delavnice, kulturni dnevi, čajanke, dnevi odprtih vrat ipd.).

- promocije – nove oblike institucionalnega varstva z zagotavljanjem storitev, ki omogočajo staremu človeku čim daljše bivanje doma.
- dejavno vključevanje v lokalno skupnost: premostitev medgeneracijskih razlik, odprta predavanja s področja moderne gerontologije, prireditve za krajane, prostovoljno delo.

Izdelan je bil vprašalnik s katerim smo od starejših občanov pridobili podatke kakšne dejavnosti si želijo v centru. Tako bomo lažje oblikovali programe, ki se bodo izvajali v centru. Vprašalnike so razdelili na vseh občnih zborih upokojencev.

Analiza vprašalnikov je vzpodbudna, ker jo je od skupno prejetih izpolnilo kar 39,6 % moških. Zajeta je bila populacija od 50 do 80 let starosti in kar 92% vprašanih podpira ustanovitev Centra starejših. Najbolj pa si želijo naslednjih aktivnosti: športa, predavanj različnih strokovnjakov, družabnih iger, izobraževalnih tečajev, priprava jedi po starih receptih, predavanj iz lastnih izkušenj o sadjarstvu, čebelarstvu...

4. Posvetovalnica za starejše in ostale pomoči potrebne

V mesecu novembru 2010 smo v prostorih Šaleške pokrajinske zveze društev upokojencev Velenje na Trgu Bratov Mravljak 1 v Velenju, ustanovili Posvetovalnico za starejše in ostale pomoči potrebne.

Program posvetovalnice je namenjen izboljšanju kvalitete socialnega življenja starejših ljudi v skupnosti z zagotavljanjem naslednjih storitev:

- osebno svetovanje v stiski,
- preprečevanje nasilja,
- socialna podpora in
- asistenca.

O delu posvetovalnice za starejše je bil tudi prispevek na lokalni TV.

5. Mednarodni medgeneracijski festival

V mesecu aprilu 2011 je v skupnosti že drugo leto zapored potekal dvodnevni **mednarodni medgeneracijski festival**, katerega soorganizatorja sta bila ob Inštitutu Integra še Univerza za tretje življenjsko obdobje in Mestna občina Velenje. Letošnji festival »Skupnost smo ljudje« je potekal pod delovnim naslovom, »Prostovoljstvo za vse generacije«. Evropsko leto prostovoljstva je še posebej nagovarjalo skupnosti k negovanju socialnega sožitja med generacijami. Mednarodni medgeneracijski festival je inovativnostjo prispevkov domačih in tujih strokovnjakov ponudil možnosti konstruktivnega dialoga, srečanja stroke in civilne družbe, predvsem pa implementacijo idej in dobrih praks v skupnost. Posebna dodana vrednost zaključku festivala so bile izvedene medgeneracijske delavnice z dijaki Šolskega centra Velenje in predstavniki tretje generacije iz Univerze za III. življenjsko obdobje, z namenom oblikovanja skupnega akcijskega projekta. Delavnice je vodila Sonja Bercko iz Inštituta Integra.

6. Sestanek dela koordinacijskega odbora z direktorjem Zdravstvenega doma Velenje z obravnavo in iskanjem rešitev na pripombe seniorjev kot so:

- Bolniki se ne morejo naročiti na obisk zdravniku preko telefona, saj se sestre ne oglašajo na telefon.
- Nekatero medicinske sestre so neprijazne, bolni starejši ljudje predolgo čakajo v čakalnicah na zdravnika. Zdravstvene storitve naj bodo bolj prijazne starostnikom glede razgovorov pri zdravniku, zdravstvenih uslug in čakalnih dob. Povečati pozornost starejšim ljudem in jim pomagati pri iskanju pomoči.
- Dolge čakalne dobe, predvsem ko gre za bolj nevarne bolezni in pomanjkanje zdravnikov.
- Reševalna vozila v spodnjem dvorišču so prepogosto parkirana pred vhodom dvigala za invalide. Prav tako tudi na invalidskem parkirišču. Enako velja za spodnji vhod (ob reševalni postaji v zdravstveni dom).
- Bolniki se iz bolnišnične oskrbe zelo hitro vračajo domov in jih je potrebno oskrbeti. Nega bolnih in onemoglih starih ljudi na domu je v premajhnem obsegu (premalo ur in poredko pridejo posamezniki na vrsto).
- Laboratorij v Zdravstvenem domu Velenje se je preselil v kletne prostore, kjer ni dnevne svetlobe in direktnega zračenja. To je neprimerno zaradi same narave dela in bolnikov. V čakalnici prav tako ni zračenja.
- Starejši so premalo osveščeni o svojih pravicah, kar se tiče zdravstva in predlagajo, da se organizirajo kakšne okrogle mize na katerih se upokojeanci seznanijo z možnostjo boljšega in hitrejšega dostopa do zdravstvenih uslug tako na domu kot pri specialistih.
- Dom za varstvo odraslih je potrebno obnoviti, adaptirati in razširiti.
- Podrobna razlaga zdravnika kako jemati zdravila, zlasti če je potrebno jemati več zdravil ali so kompatibilna.

Direktor Zdravstvenega doma Velenje je na posamezna vprašanja podal obširne odgovore, možnosti za izboljšanje stanja in konkretne ukrepe, ki bodo pripombe seniorjev ustrezno izboljšale in uredile.

Vodstvo Zdravstvenega doma Velenje se bo organiziralo tako, da bo delo zdravstvenih delavcev čim bolj prijazno bolnikom in ob tem upoštevalo navedene pripombe.

7. Koordinacijski odbor je v mesecu februarju 2011 obiskal naše občane, ki bivajo v Domu za varstvo odraslih v Velenju.

Ogledali so si bivanje v njihovem domu, pogledali vse oddelke, posamezne sobe, pralnico, delovno terapijo ter molitveni prostor, ki je še takrat bil v nastajanju. Vsekakor je bilo videti veliko zadovoljstva stanovalcev, ki so tako rekoč uporabniki storitev, ki jih ponuja Dom za varstvo odraslih Velenje. Pogovor je tekkel tudi o problematiki sprejemanja nove zakonodaje, za katero bi morali podati pripombe in predloge ter jih posredovati pristojnim na Vladi Republike Slovenije.

Sprejeta so bila naslednja priporočila:

- z domom poglobiti medsebojno sodelovanje, predvsem na točkah, ki so nam skupne,
- skupaj pregledati predloge zakonov, ki se navezujejo na socialno varstveno dejavnost in zapisati pripombe in predloge in jih poslati pristojnim na Vladi RS,
- sodelovanje v ocenjevalni komisiji na domskem pustnem karnevalu.

8. Organizirali smo predavanja na temo »Varna in pravilna uporaba zdravil«, ki je bilo meseca marca 2011 ob 17. uri v dvorani Mladinskega hotela na Efenkovi 61 v Velenju (predavateljici sta bili: Sabina Grm, mag.farm. in Nataša Ignatov, mag.farm.spec. s predavanji o uporabi zdravil bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

9. Organizirali smo tudi okroglo mizo na temo: »Je starost civilizacijska pridobitev?!«, ki je potekala meseca aprila 2011 ob 19. uri v dvorani Centra Nova. (predavatelji so bili: prim.dr. Ivan Eržen, državni sekretar na Ministrstvu za zdravje, tema: »Izzivi sistema zdravstvenega varstva v povezavi s staranjem prebivalstva«, dr. Samo Fakin, direktor ZZZS, tema: »Zakon o trajnostni oskrbi«)

10. Okrogla miza »Kako je in kako bo v Velenju poskrbljeno za starostnike?« je bila izvedena v novembru 2011.

Občanom je predstavila sedanost in prihodnost Doma za varstvo odraslih Velenje, naloge in delovanje Centra za socialno delo Velenje in cilje občine na področju skrbi za starejše ljudi.

11. Vseživljenjsko izobraževanje starejših: e-opismenovanje

Izobraževanje je vodila Ljudska univerza in računalniško usposobila okrog 800 starejših oseb. Starejši so se aktivno vključili v program Simbioza, kjer so mlajši učili starejše e-opismenovanje.

12. Medgeneracijsko sodelovanje

Na Pikinem festivalu v Velenju in na osnovnih šolah smo izvedli kreativne delavnice učenja uporabe igle in vezenja. Delavnice so bile izredno dobro obiskane in izdelki učencev predstavljeni javnosti na razstavi.

13. Srečanje seniorskega odbora z dr. Božidarjem Voljčem, sodelavcem Inštituta Antona Trstenjaka

Srečanje je bilo predvsem motivacijsko, usmerjevalno in izobraževalno v smislu analize dosedanjega dela in nadaljnjih aktivnostih v projektu Velenje, Starosti prijazno mesto.

14. »Vrednote starosti prijaznega Velenja

Z Inštitutom Antona Trstenjaka smo se dogovorili, da so na osnovi predlogov in mnenj za izboljšavo seniorjev Velenja pripravili »Vrednote starosti prijaznega Velenja«, ki v 8. točkah povzemajo prednostne naloge v izvajanju projekta.

Osnovna vrednota je **aktivna pripadnost** mestu, vsi smo Velenje. K aktivni pripadnosti sodi tudi **dobronamernost** in **medgeneracijska solidarnost**. Vse te osnovne vrednote meščani in županstvo Velenja lahko uresničujejo v naslednjih letih s spoštovanjem naslednjih za vsak dan pomembnih vrednot:

- varnost bivanja v mestu,
- dostopnost pomeni je povezana z enakopravnostjo dostopa do različnih storitev,
- urejenost mesta,
- odgovornost zasebna in javna,
- prijaznost povezana z medčloveškimi odnosi,
- obveščenost,
- socialna odgovornost med meščani,
- družabnost – medgeneracijsko središče,
- tradicija v povezavi staro z novim Velenjem.

Vrednote starosti prijaznega Velenja je odbor seniorjev predlagal občanom, da jih sprejmejo za svoje v vseh generacij. Vrednote bodo postale sestavni del občinske razvojne politike.

Mestna občina Velenje se bo aktivno vključila v izobraževanje »**Preprečevanje padcev za starejše**«, v začetku naslednjega leta. Projekt je v fazi zbiranja prostovoljcev.

Pripravila:
Nevenka Lempl